

Sygn. akt XII Ga 665/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewa Janas

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. Ż. i R. Ż.

przeciwko A. T.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego A. T.

przeciwko R. Ż.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powodów oraz przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 13 stycznia 2016 r., sygn. akt V GC 1073/13

I. oddała obie apelacje;

II. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 230,00 zł (dwieście trzydzieści złotych).

SSO Bożena Cincio-Podbiera

XII Ga 665/16

UZASADNIENIE

Powodowie Z. i R. Ż. domagali się zasądzenia od A. T. kwoty 1648,20 zł z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania, tytułem zapłaty za dostarczone deski podłogowe, wg faktury nr (...).

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc przy tym zarzut potrącenia z wierzytelnością powodów wierzytelności własnej w kwocie 2435,40 zł, objętej fakturą za reklamę produktów strony powodowej. W zakresie kwoty 787,20 zł pozwany wystąpił z powództwem wzajemnym. Pozwany zaprzeczył by dostarczone mu deski przeznaczone były do sprzedaży klientom, wskazując, iż były to jedynie próbki w celu prezentacji produktów. Wywiódł, że strony w ramach współpracy handlowej ustaliły, iż wynajmowany

przez pozwanego pawilon handlowy będzie opatrzony szyldem powodów, natomiast wkład powodów we współpracę będzie ograniczony do dostarczenia wzorników lub do płatności za reklamę produktów. Ponieważ powodowie sprzecznie z ustaleniami stron prowadzili także sprzedaż swoich towarów przez internet pozwany zdecydował się na prezentację i sprzedaż desek pochodzących od innych producentów, co doprowadziło do wystawienia przez powodów przedmiotowej faktury. W takiej sytuacji pozwany wystawił fakturę za reklamę produktów pochodzących od powodów.

Powodowie, kwestionując przedstawiony przez pozwanego stan faktyczny, podnosili, że poprzez podniesienie zarzutu potrącenia pozwany uznał ich roszczenie oraz zaprzeczali by z tytułu reklamy wyrobów powodów przypadało pozwanemu jakiegokolwiek wynagrodzenie.

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy oddalił powództwo główne oraz powództwo wzajemne i zniósł między stronami koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, iż deski, za które powodowie domagali się zapłaty stanowiły jedynie bezpłatne próbники, nie kwalifikujące się do sprzedaży. Ustalił też Sąd Rejonowy, iż pozwany zafakturował usługi reklamowe wyłącznie z uwagi na domaganie się przez powodów zapłaty za próbники nieprzeznaczone do sprzedaży. W ocenie Sądu Rejonowego powodowie w ramach obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. nie udowodnili by dostarczane deski stanowiły towar przeznaczony do sprzedaży, natomiast pozwany nie udowodnił aby strony umówiły się, iż koszty reklamy będą obciążały powodów lub też zostaną w inny sposób rozliczone między stronami.

W apelacji powodowie zarzucili Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 229 k.p.c. przez uznanie za nieudowodniony fakt uznania ich roszczenia w sytuacji, gdy fakt ten został przyznany przez pozwanego przez złożenie oświadczenia o potrąceniu. Dalej, zarzucili naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, polegający na pominięciu treści rejestru zakupu VAT pozwanego, w którym faktura powodów została zaksięgowana. Domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa głównego wywodzili, na tle art. 498 k.c., iż pozwany poprzez przedstawienie swojej wierzytelności do potrącenia z wierzytelnością powodów wierzytelność powodów uznał. Odwołując się do treści maila powódki Z. Ż. z dnia 9 listopada 2011 roku oraz do treści zeznań powoda wskazywali, że skoro pozwany wprowadził do rejestru zakupów VAT fakturę powodów to tym samym doszło do uznania roszczenia objętego niniejszym powództwem.

Pozwany w apelacji zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne uznanie, iż pozwany-powód wzajemny nie udowodnił roszczenia objętego pozwem wzajemnym, a materiał dowodowy nie potwierdza okoliczności by służyło mu roszczenie objęte żądaniem pozwu wzajemnego. Wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa wzajemnego skarżący wskazywał, iż zgodnie z porozumieniem stron prowadził na rzecz powodów marketing bezpośredni oraz usługi reklamowe, natomiast powodowie byli zwolnieni z obowiązku uiszczenia czynszu najmu pawilonu wynoszącego 3813 zł miesięcznie. Wskazywał, że wkład powodów- pozwanych wzajemnych we współpracę stron polegać miał na dostarczaniu próbek desek lub na płatności za reklamę, a także na udzieleniu pozwanemu wyłączności na sprzedaż towarów powodów, którego to warunku powodowie nie zachowali. W efekcie pawilon pozwanego stanowił miejsce promocji towarów strony przeciwnej wobec czego skoro powodowie nie odebrali próbek desek i zafakturowali próbki jako pełnowartościowy to zasadne było obciążenie powodów fakturą za reklamę ich produktów za okres od marca 2011 do października 2011 roku.

Sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym zatem, na podstawie 505/13 /§ 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Żadna z apelacji nie odnosi skutku.

Ponieważ obie strony podnoszą zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. wstępnie wskazać należy, iż wykazanie przez apelującego, że sąd naruszył zasadę wyrażoną w art. 233 k.p.c. oraz, że mogło to mieć istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być zastąpione odmienną interpretacją dowodów zebranych w sprawie, chyba, że

strona jednocześnie wykaże, iż ocena dowodów przyjęta przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia, przekracza granice swobodnej oceny dowodów /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 roku, V CKN 17/00/. Oznacza to, że postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez apelanta stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów- postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 roku, I CKN 1169/99. Zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki, zasadami wiedzy, bądź doświadczeniem życiowym. Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi bowiem jedynie wtedy, gdy z treści dowodów wynika co innego niż przyjął sąd, gdy pewnego dowodu nie uwzględniono przy ocenie, gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub niedostatecznie potwierdzone, gdy sąd uznał pewne fakty za nieudowodnione mimo, że były ku temu podstawy oraz, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego rozumowania, co oznacza, że sąd wyprowadza błędny logicznie wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym w sytuacji, gdy z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jego ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00/.

W zakresie reguł dowodowych wspomnieć także należy, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach- art. 3 § 1 k.p.c., a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie /art. 227 k.p.c./ spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne- art. 6 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie tylko ocenił i zweryfikował cały materiał dowodowy ale też wyciągnął z niego poprawne logicznie wnioski ,zgodne z doświadczeniem życiowym, nie dopuszczając się zarzucanych mu naruszeń.

W szczególności nie budzi wątpliwości to, iż strona powodowa dostarczyła pozwanemu bezpłatnie próbki i wzorniki produktów przeznaczone na ekspozycję, a nie do sprzedaży. Próbki te zostały wysłane pozwanemu w kwietniu 2011 roku i służyć miały prezentacji klientom towarów wykonywanych przez powodów. Nie budzi też wątpliwości to, że pozwany używając tych próbników urządził ekspozycję, a po otrzymaniu zamówień od klientów składał zamówienia u powodów. Wystawienie zatem kilka miesięcy później faktury VAT na dostarczone próbki nie znajdowało oparcia w porozumieniu stron. Wynika to nie tylko z zeznania pozwanego ale także z treści maila powódki z dnia 9 listopada 2011 roku, gdzie wyraźnie wskazuje się, że wysłano fakturę "za deski użyte do wykonania wzorów". Sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego pozostaje zatem twierdzenie, iż wzory stanowiły deski podłogowe sprzedane pozwanemu. Zauważyć należy, co także przesłuchiwany powód przyznał, iż strona powodowa dostarczała próbki swoim dystrybutorom bezpłatnie. Z żadnego zaś dowodu nie wynikało by po zakończeniu współpracy powodowie wzywali pozwanego do zwrotu wzorów, ani też by umówiono się, że pozwany za wzory te zapłaci. Okoliczność, iż fakturę za wzory pozwany zaksięgował nie stanowi dowodu na uznanie roszczenia powodów. Wniosek jaki z tej okoliczności wyciągają powodowie nie znajduje bowiem pokrycia w pozostałym materiale dowodowym. Zaksięgowanie faktury może mieć bowiem także inne podłoże związane ze sposobem rozliczania podatku VAT, a nie związane z przedmiotem sprawy. Skoro więc jedyną okolicznością, która miałaby przemawiać za słusznością żądania powodów pozostaje przyjęcie faktury to w świetle art. 6 k.c. i na tle stanowiska prezentowanego przez pozwanego nie można przyjąć by okoliczność ta przesądzała o zasadności powództwa głównego. Podobnie okoliczność złożenia oświadczenia o potrąceniu nie może być wykładana jako uznanie roszczenia strony przeciwnej. Złożenie oświadczenia o potrąceniu stanowi klasyczny środek obronny, często stosowany w celu niwelacji żądania przeciwnika, a szczególnie w ramach tzw. ostrożności procesowej, czyli na okoliczność gdyby żądanie strony przeciwnej sąd orzekający uznał za słuszne. Twierdzenie, że zgłoszenia zarzutu potrącenia oznacza uznanie roszczenia strony przeciwnej nie znajduje już oparcia ani w doktrynie, ani w judykaturze. W sytuacji gdy strona nie przyznaje zasadności roszczenia przeciwnika złożenia oświadczenia o potrąceniu winno być wykładane jedynie jako ostrożność procesowa. W efekcie apelacja powodów nie znajduje podstaw i podlega oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c.

Odnosnie roszczenia wzajemnego wskazać należy, iż pozwany sam przyznał, że faktura za usługi reklamowe zastała wystawiona w ramach represji za wystawienie przez powodów faktury za próbki desek. Zauważyć však trzeba, czego obie strony nie ukrywają, że każda z nich była niezadowolona z przebiegu współpracy. Powodowie ze zbyt małej ilości zamówień na ich towary, które pozwany miał odsprzedawać oraz prezentowanie przez pozwanego wyrobów innych producentów, a pozwany z uwagi na pozbawienie go wyłączności i odbieranie klientów poprzez prowadzenie przez powodów reklamy swoich towarów w internecie, przez co utracił on klientelę. Pozwany nie zaoferował żadnego dowodu, z którego w sposób bezsporny wynikałoby, iż strony umówiły się, że powodowie będą pokrywać koszty reklamy w postaci baneru na punkcie sprzedaży w wynajmowanym przez pozwanego pawilonie lub, że koszty te będą pokrywane w stosownych częściach przez obie strony. Z treści materiału dowodowego, a nawet z treści apelacji wynika, że w sytuacji jaka powstała pozwany uznał za słusne obciążenie powodów wyliczonymi przez niego kosztami wynajmowania pawilonu albowiem w ocenie pozwanego do załamania się współpracy doszło właśnie z winy strony powodowej. W apelacji wskazuje się wprost, że skoro pozwani wzajemni wystąpili przeciwko powodowi wzajemnemu z roszczeniem o zapłatę za wzorniki, które miały być bezpłatne, to słusne było by pokryli koszty reklam. Wbrew twierdzeniom apelacji powoda wzajemnego Sąd Rejonowy nie dokonał oceny materiału dowodowego w sposób pobieżny. Przeciwnie, zauważył źródła konfliktu stron i dokonał oceny dowodów w sposób adekwatny do ich zawartości. Same zaś twierdzenia pozwanego nie poparte innymi dowodami nie są dostateczne do przyjęcia jego wersji. Tym samym apelacja pozwanego- powoda wzajemnego nie może odnieść skutku i zostaje oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

Zauważyć też trzeba, że nie mogło dojść do zmiany warunków umowy zainicjowanej wystawieniem przez powodów faktury ponieważ brak było ku temu zgodnego zamiaru stron. Wszak każda ze stron reagowała represyjnie na zachowanie drugiej strony.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono pomyśli art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z § 2 i § 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie /radców prawnych/ albowiem w obu przypadkach postępowanie apelacyjne zostało wszczęte w marcu 2016 roku. Ponieważ z tytułu oddalenia apelacji pozwanego- powoda wzajemnego powodom -pozwany wzajemnym przypadają koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 400 zł, a pozwanemu -powodowi wzajemnemu na skutek oddalenia apelacji powodów- pozwanych wzajemnych przypadają koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 630 zł, po rozliczeniu tych kwot pozwanemu -powodowi wzajemnemu przypadła kwota kosztów apelacyjnych w wysokości 230 zł.

S. Ref. I inst.: M. Gugała